

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. 5. 1957, sp. zn. Cz 129/57

Číslo: 110/1957

Právní věta:

K otázce, které okolnosti jsou rozhodné pro přiznání úhrady osobních potřeb manželu v případě, byl-li rozvod vysloven z viny obou manželů podle § 34 odst. 2 zák. o právu rod.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 07.05.1957

Spisová značka: Cz 129/57

Číslo rozhodnutí: 110

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Manželství - úhrada osobních potřeb

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Manželství účastníků bylo rozvedeno z viny obou manželů.

Navrhovatelka domáhala se na odpůrci příspěvku na úhradu osobních potřeb ve výši 300 Kčs měsíčně z důvodu, že pro nemoc není schopna výdělečné činnosti.

Lidový soud civilní v Praze její návrh zamítl s odůvodněním, že žije ve společné domácnosti se svým bratrem, je vlastnící rodinného domku o jedné bytové jednotce, z něhož přijímá nájemné 80 Kčs měsíčně, a kromě toho že je vlastnící 8 měřic pole, které jsou v nuceném nájmu, takže i když je nemocná, je v lepších hospodářských poměrech nežli odpůrce, který je odkázán na invalidní důchod ve výši 727 Kčs měsíčně.

Krajský soud v Praze změnil napadené usnesení tak, že uznal odpůrce povinným platit navrhovatelce na úhradu osobních potřeb 100 Kčs měsíčně od 1. listopadu 1955 s odůvodněním, že navrhovatelka není s to uhradit plně své osobní potřeby. Krajský soud uvádí ve svém usnesení, že nejnutnější výživu získává navrhovatelka v domácnosti svého bratra, jemuž vykonává lehčí práce, výtěžek z jejího domku nemůže však po zaplacení poplatků a dluhů krýt její osobní potřeby, takže se zřetelem k příjmu odpůrce a jeho rodinným poměrům, neboť druhá manželka odpůrcova je výdělečně činná, nutno považovat částku 100 Kčs za přiměřenou měsíční částku k hrazení části osobních potřeb, i když byl vysloven rozvod z viny obou účastníků.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou nejvyššího soudu, že

uvedeným usnesením krajského soudu byl porušen zákon.

Odůvodnění:

I vinnému manželu může být přiznána úhrada osobních potřeb v případě, byl-li vysloven rozvod z viny obou manželů (§ 34 odst. 2 zák. o právu rod.). Potřebný vinný manžel proti druhému vinnému manželovi nemá však zákonného nároku na úhradu osobních potřeb a je věcí uvážení soudu, má-li být vinnému manželu požadovaná úhrada poskytnuta čili nic. Z okolnosti, jež tu soud musí náležitě uvážit, jsou zvláště významné doba trvání manželství, jakož i chování manžela, požadujícího úhradu. Toto chování je třeba posoudit nejen ve vztahu k druhému manželovi, nýbrž také s hlediska celé společnosti.

Úvahu o tom, má-li být požadovaná úhrada osobních potřeb přiznána, je třeba zaměřit tak, je-li v souladu s pravidly socialistického soužití, aby žádosti bylo vyhověno. Krajský soud v Praze však v tomto směru uvedl toliko, že považuje za odůvodněné, aby přiznal část osobních potřeb, i když byl rozvod vysloven z viny obou účastníků. Neuvedl náležitě okolnosti, které jej vedly k závěru, že úhrada má být poskytnuta. Soud uvažoval o podmínkách nároku podle § 34 odst. 2 zák. o právu rod. tak, jako by šlo o uplatnění nároku podle § 34 odst. 1 zák. o právu rod. a svým rozhodnutím porušil krajský soud zákon v ustanovení § 34 odst. 2 zák. o právu rod.

Srov. rozhodnutí č. 27/1953 a č. 25/1956 Sbírky rozhodnutí čs. soudů.